

Hebzucht is een ziekte Jan Nicolaas Kind

Jan Kind is Nederlander en woont en werkt in Brazilië. Hij is zeer actief voor de Theosophical Society (Adyar) en is oprichter en hoofdredacteur van het kwartaaltijdschrift www.theosophyforward.com dat nu tien jaar bestaat.

Onderstaand zijn editorial van september 2018.

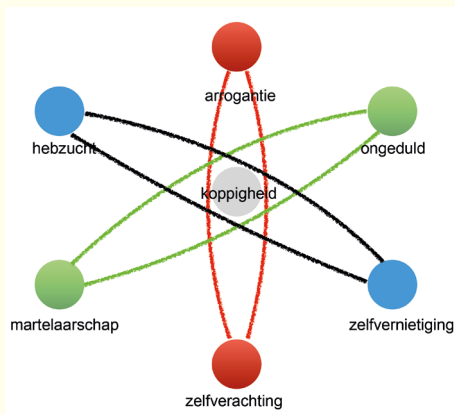
De ernstigste ziekte in de wereld van nu is hebzucht. Het hebzucht-virus heeft ons gedrag en, nog erger: ons denken volledig vergiftigd. Hebzucht heeft veel zaken beïnvloed: hoe we omgaan met anderen, het milieu, de politiek, onderwijs, religie en ons seksuele gedrag. Mensen zijn zelfs bereid om de wapens op te nemen door hebzucht; het heeft ons aardbewoners corrupt gemaakt.

In de meeste woordenboeken wordt hebzucht omschreven als een intensief en zelfzuchtig verlangen naar iets, in het bijzonder rijkdom, macht, voedsel of andere bezittingen. Op een website, die niet de naam van de auteur vermeldde, vond ik dit citaat: *Geld en hebzucht zijn sterke krachten die een corrumperende invloed op mensen en hun omgeving uitoefenen. Daar geldt gezien wordt als gelijkwaardig aan macht, worden*

rijke mensen beschouwd als machtig, wat hen gezag geeft over arme mensen. Dit scheidt een scheidslijn tussen verschillende sociaal-economische klassen, en dat leidt in een gemeenschap uiteindelijk tot ongelijkheid. Hierdoor ontstaat hebzucht die vervolgens chaos veroorzaakt naarmate iemand geweld toepast om te verkrijgen wat hij wil. Er ontstaat dan corruptie, omdat mensen met meer gezag hun macht kunnen misbruiken en daarmee ongestraft weggomen.

Hebzucht is één van de zeven karaktergebreken of 'donkere' trekken van de persoonlijkheid. We kunnen weliswaar allemaal neigen naar hebzucht, maar in mensen met een sterk ontwikkelde angst voor gebrek en ontbering kan hebzucht allesoverheersend worden.

Mensen kunnen volkomen gefixeerd raken op het nastreven van wat zij 'nodig' hebben. Zij proberen altijd *dat ene* te krijgen dat eindelijk dat diepgewortelde gevoel van niet genoeg te hebben zal wegnemen. Dat kan geld, macht, seks, voedsel, aandacht, kennis, ongeveer alles zijn. Het kan iets concreets zijn of iets abstracts, iets werkelijks of iets symbolisch. Het hele complex van nodig hebben en absoluut moeten bemachtigen (Engels need-greed) is meestal gericht op iets specifiek. Zodra dat gebeurt, wordt het leven een nooit aflatende campagne om ergens zoveel mogelijk van te pakken te krijgen.

Ik kan me geen betere omschrijving bedenken. Dit gegeven zou ons allemaal zorgen moeten baren! Als we nog een stapje verder kijken, dan kunnen we zien dat de personen die meer bezitten onveranderlijk hen die minder hebben onderdrukken. Hebzuchtige politici die beweren dat zij het allemaal weten misleiden onwetende mensen met valse beloften. De almachtige effectenbeurzen bepalen alles. Het kan niet ontkend worden dat slechts enkelen aan de top de grote massa van de wereldbevolking in hun greep houden: ongelijkheid van A tot Z. Als we terugkijken naar de recente geschiedenis, laten we zeggen de afgelopen tweeduizend jaar, dan kunnen we concluderen dat we ons, ondanks alle technische en materiële vooruitgang, nog steeds gedragen als een stelletje nutteloze idioten, niet veel beter dan de Neanderthalers die ons zogenaamd zijn voorgegaan.

De blauwe marmeren knikker die we onze planeet aarde noemen, is veranderd in een wereldwijd dorp. Wij zijn dorpelingen die liever leven in stamtwisten en die onwerkelijke scheidslijnen aanbrengen die we 'grenzen' noemen: alles liever dan dat we begrijpen dat de lijnen die we trekken in feite niet bestaan! Als astronauten op hun vlucht door de ruimte onze planeet omcirkelen, dan kunnen ze geen grenzen zien: er zijn namelijk geen fysieke grenzen aanwijsbaar. Wij brengen zelf die scheidslijnen aan omdat we hebzuchtig zijn: dit is mijn land, niet het jouwe; dit is mijn religie, niet de jouwe; dit is mijn overtuiging, duidelijk beter dan de jouwe; dit is mijn intelligentie, superieur aan de jouwe!

Ik vind het altijd schokkend om te zien dat we niet veel hebben geleerd van ons verleden, terwijl dezelfde pijnlijke lessen zich steeds maar weer herhalen. Ik noemde net onze recente geschiedenis, maar hoe zit het eigenlijk met de geschiedenis die tien- of twintigduizend jaren teruggaat? Ik noem dit om aan te tonen dat we door onze hebzucht uit het oog verloren zijn wie we werkelijk zijn. We zouden ons de simpele vraag kunnen stellen: 'Waar waren we qua bewustzijn voordat het verkeerd ging en we al die scheidslijnen gingen trekken?' Zo'n twintigduizend jaar geleden bestonden de regio's of landen die we nu kennen nog niet. De lang vergeten voorouders van de Nederlanders woonden niet in wat we nu Nederland noemen. De voorouders van de Fransen, de Duitsers en de Engelsen woonden niet in Frankrijk, Duitsland of

Engeland. Hoogstwaarschijnlijk kwamen deze voorouders uit andere delen van wat we nu Europa, Azië of Afrika noemen, om maar niet te spreken van de zogenaamde nieuwe continenten van de Amerika's, of de regio Oceanië. De volkeren die in Atlantis of Lemurië woonden (en nu spreken we over een geschiedenis die nog veel verder teruggaat) trokken naar andere gebieden op aarde toen het land waarop zij over een periode van honderdduizenden jaren woonden geleidelijk onder water liep.

Welbeschouwd zijn we dus gedurende de periode dat we op aarde zijn *eeuwige migranten*, op trektocht van de ene plaats naar de andere. We vestigen ons misschien ergens voor een langere periode, zeg enkele duizenden jaren, maar daarna, en meestal om verschillende redenen, trekken we weer verder, zoals we dat al tijden of aeonen lang hebben gedaan. Door diepgewortelde bezitsdrang of hebzucht (en dat laatste is absoluut een mentale ziekte) denken mensen dat ze eigenaar zijn van het land waarop ze tijdelijk leven. Veel inheemse volkeren worden verdreven of gewoon afgeslacht om plaats te maken voor zogenaamd nieuwe eigenaren, zodat deze vervolgens over het land kunnen gaan heersen.

Als vertegenwoordigers van het Ene Leven *bezitten* we echter helemaal niets. In plaats daarvan *behoren wij toe* aan de landen van Moeder Aarde: we maken integraal deel van haar uit. Daarom is het volkomen stompzinig en tegen de natuurwetten in om barrières op te richten of uit angst *muren* te bouwen om 'de anderen' buiten te houden. En dan hebben we over 'anderen' die, net als zovelen, sinds we de aarde gingen bewandelen, op de vlucht slaan op zoek naar een betere toekomst, een fatsoenlijker of rechtvaardiger omgeving en een *allesomvattende vrijheid*.

Muren hebben nooit werkelijk gezorgd voor langdurige oplossingen! Rond 122 na christus begonnen de Romeinen de muur van Hadrianus te bouwen. Het was een verdedigingslinie om de Romeinse provincie Britannia te beschermen tegen invasies van 'barbaren' uit wat we nu Schotland noemen. Dat pakte niet goed uit. Een ander voorbeeld: de grote Chinese muur werd gebouwd om de Chinezen te beschermen tegen aanvallen vanuit het noorden. Daar slaagde het tot op zekere hoogte in, totdat de Mongolen in 1211 het wordt dan eenvoudigweg *om de muren heen* reden gingen en zo delen van China binnenvielen, waarbij ze een zware nederlaag toebrachten aan de Chinese keizer en diens troepen. We weten allemaal wat er op 9 november 1989 gebeurde met de Berlijnse muur. Deze afschuwelijke constructie die achtentwintig jaar bleef bestaan had niet de bedoeling om mensen buiten te houden, maar om de mensen binnen de afscheiding te houden. De beschermingsmuren die de Israëli's bij de tweede Intifada (opstand) als verweer tegen Palestijnse opstandelingen opbouwden hebben misschien het aantal zelfmoordaanslagen op Israëli's grondgebied verminderd, maar tot dusverre het zo noodzakelijke vredesproces ernstige schade toegebracht. Barrières kunnen situaties zelfs doen verslechteren. Als men een muur bouwt wordt het vinden van een blijvende oplossing eenvoudigweg uitgesteld. Het bouwen ervan draagt het risico in zich dat deze tijdelijke oplossing het probleem eerder zal verergeren dan verminderen. Het risico is een nog grotere verstoring van relaties tussen de gemeenschappen aan beide kanten van de grens, en een toename van milieuschade.

Omdat wij, zoals we vanuit theosofie weten, allemaal met elkaar zijn verbonden, belemmeren kunstmatige, op hebzucht gebaseerde concepten van afscheiding alleen maar onze groei. Hebzucht kan en zal ons niet samenbrengen. In plaats daarvan zal het oorlogen, honger, droogte en corruptie veroorzaken, en zal het uiteindelijk ons milieu vernietigen.

Kijk maar naar wat er gebeurt met de Great Barrier rif bij de noordoost kust van Queensland, Australië: vernietiging van het milieu door *politieke hebzucht*. Dat is niet waarom wij, als een soort, hier op aarde zijn! Er is ongetwijfeld een ander doel voor ons zijn, speciaal wanneer je je richt op die diepe onderlinge verbondenheid. Ondanks onze

misleidende en vernietigende noties van afgescheidenheid, ademen we letterlijk dezelfde substantie in als Leonardo da Vinci, Jezus, Gandhi en Boeddha ...

Het wordt duidelijk tijd dat we onze hebzucht overboord zetten. We moeten bereid worden om te delen met anderen, zelfs als we maar een klein beetje hebben om te kunnen delen. Geld zou niet de controle hoeven te hebben over onze levens. Heus, we kunnen onze begeerten de baas worden, onze zegeningen tellen, genieten van wat we doen en altijd ons hart volgen. Het allerbelangrijkste is dat we allemaal het eerste doeleinde van onze vereniging in de praktijk brengen en een kern van universele broederschap vormen. H.P. Blavatsky maakte dit heel duidelijk: **een kern die in staat is goede voorbeelden te geven** (bron: W. Judge in *Promulgation of Theosophy*).

Ik was diep geraakt toen een kennis uit Athene vertelde dat zij en haar man hadden besloten een meisje, een jonge vluchteling, te adopteren, vanuit een somber en veel geplaagd gebied. Het kind had niet alleen haar familie verloren, maar had ook getuige moeten zijn van haar moeders onthoofding door religieuze fanatici. Zij was getraumatiseerd als bootvluchteling gestrand op de Griekse kust en werd opgenomen door deze liefdevolle mensen die, in weerwil van de ernstige economische problemen van Griekenland, hun harten en deuren openden en haar nu een welverdiende mooie toekomst aanbieden.

In een wereld met zoveel lijden en pijn is het essentieel om vriendelijkheid uit te blijven stralen, om te delen en medeleven te tonen, en zo voor altijd hebzucht uit onze levens te bannen. Laten we alsjeblieft dit voorbeeld stellen.

Judge verwijst in *Promulgation of Theosophy* naar een gesprek dat hij had met H.P. Blavatsky: *Toen ik eens in Londen was, vroeg ik haar wat de kans was om mensen tot de vereniging aan te trekken, gezien het enorme verschil in ledenaantallen ten opzichte van de miljoenen inwoners van Europa en Amerika die nooit van de vereniging hadden gehoord of erom gaven. Achteroverleunend in haar stoel voor haar schrijftafel, zei ze het volgende...*

Als je terugdenkt aan de dagen in 1875 en daarna, waarin
je absoluut geen mensen kon vinden
die geïnteresseerd waren in je gedachtegoed,
en als je nu kijkt naar de wijdverspreide invloed
van theosofische ideeën,
hoe die ook aangeduid worden,
dan is het nog niet zo slecht.
We werken niet louter opdat mensen
zichzelf “theosoof” kunnen noemen,
maar opdat de leringen die wij koesteren
het gehele denkvermogen van deze eeuw
mogen beïnvloeden en doen gisten.
Dit kan alleen bereikt worden
door een kleine oprechte groep werkers
die het niet doet voor menselijke beloning
of aardse erkenning, maar die,
gesteund en overeind gehouden
door een geloof in die universele broederschap waarvan
onze Meesters deel uitmaken,
gestaag en trouw doorwerkt aan het begrijpen
en ter overweging naar voren brengen
van de leringen van leven en plicht
die vanuit onheuglijke tijden tot ons kwamen.
Wankel niet zolang enkele toegewijde personen
zullen werken om de kern levend te houden.
Je werd niet opgedragen
om een universele broederschap
op te richten en te verwerklijken,
maar om de kern daarvan te vormen.
Want alleen wanneer de kern
wordt gevormd kan de groei beginnen
die ooit in de toekomst, hoe ver ook,
zal resulteren in de vorming van dat lichaam
dat we voor ogen hebben.

Het voorgaande citaat uit *Promulgation of Theosophy* is ontleend aan een toespraak van William Quan Judge in Londen bij de afsluiting van de Europese conventie op 15 juli 1892. Het werd eerder bij *Theosophy Forward* gepubliceerd in het artikel *Is a nucleus elitist?*

www.theosophyforward.com/articles/the-society/1947-editorial-is-a-nucleus-elitist

Vertaling: Peter Le Poole